

27 червня
відбулося
свято
випускників
Дипломи
з відзнакою
отримали
114 випускників
ОДУ 1978 року

Наші випускники—
наша гордість!

Т. БОГУРСЬКА, випускниця факультету РГФ (іспанське відділення), направлена на роботу в Чорноморське пароплавство.

І. НИКОРА, випускник фізфаку. Рекомендований до аспірантури.

І. БОГДАНЧИК, випускниця біофаку, рекомендована до аспірантури.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАїн, ЄДНАЙТЕСЯ!

За наукові КАДРИ

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПORA ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ
І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ 44-й № 24 (1318). 30 ЧЕРВНЯ 1978 р. Виходить щоп'ятниці. Ціна 2 коп.

РЕПОРТАЖ У НОМЕР

Є крила для польоту!

Коли я вже збирався йти на свято, до редакції прийшов студент-п'ятикурсник і показав свої вірші. Не будемо говорити про їхні художні якості. Але слід, на мій погляд, процитувати чотири рядки, щоб зрозуміти і думки, і почуття молодих людей, що закінчують нині університет:

От і все. Чогось тягне на вірші.
Нам пора попрощатись і йти.
І не знаєш, чого в тобі більше:
Задоволення чи гіркоти...

Майже 60 тисяч висококваліфікованих фахівців підготував університет за роки Радянської влади. У вівторок до них приєднались 1895 математиків і фізиків, хіміків і біологів, географів, юристів і філологів. Цій події було присвячене свято випускників, що стало вже традиційним.

Великий актовий зал. Зал, де проходять усі великі університетські свята. Сьогодні він зібрав людей, які через кілька десятків хвилин з рук ректора отримають дипломи з відзнакою.

Стихає музика. До президії піднімаються керівники університету, випускники, а також гості: секретар міського комітету Компартії України Є. І. Стеценко, випускник університету, редактор газети «Вечерняя Одесса» Б. Ф. Дерев'яно. Відкриваючи свято, ректор університету професор В. В. Сердюк сказав про те, що в університе-

ті нема радісніших подій, ніж прийом і випуск студентів, і що сьогоднішні проводи випускників особливо урочисті: Одеський університет закінчила рекордна кількість випускників, які отримають дипломи з відзнакою. Їх — 114.

— Не лише в Радянському Союзі працюватимуть наші випускники, — продовжував ректор. — Дипломи ОДУ поїдуть в НДР і ЧССР, Польщу і Угорщину, на Кубу і в Болгарію, Панама і Коста-Ріку, Замбію і Конго, Малагасійську Республіку і Афганістан... З 38 випускників — посланців соціалістичних країн і країн, що розвиваються, — 8 отримають червоні дипломи відмінників.

З привітанням до винуватців торжества звернувся секретар міському партії Є. І. Стеценко, редактор «Вечерней Одессы» Б. Ф. Дерев'яно, декан філологічного факультету професор І. М. Дузь. Зі словами вдячності до своїх вчителів виступили Ленінський стипендіат, випускник хімічного факультету Віталій Карпінчик і випускниця біологічного факультету, громадянка Польської Народної Республіки Халіна Коткевич.

А потім ректор вручив кращим випускникам університету дипломи.

На пам'ять про свято усі його учасники сфотографувалися на сходах біля головного корпусу університету.

В. ГОМІН.

П'ять років, як п'ять щасливих хвилин...

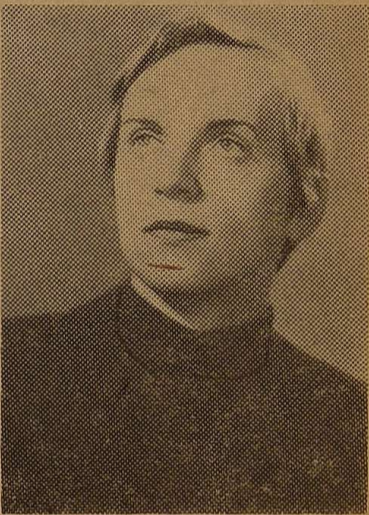
От і все. Чогось тягне на вірші. Нам пора попрощатись і йти.

І не знаєш, чого в тобі більше: задоволення чи гіркоти...

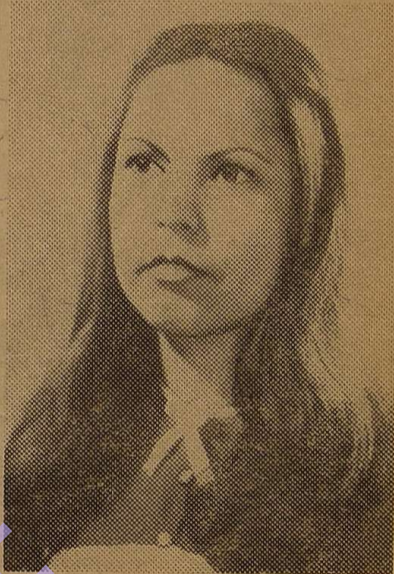
Наші випускники—
наша гордість!

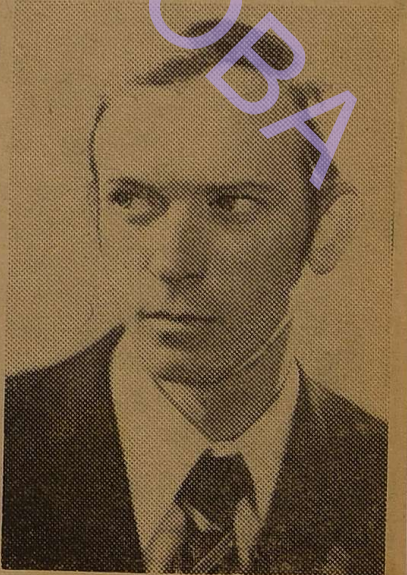
М. РАК, випускниця фізфаку, староста групи фізиків земляцтва студентів з НДР.

О. ВАСИЛЬЄВ, випускник мехмату, Ленінський стипендіат, рекомендований до аспірантури.

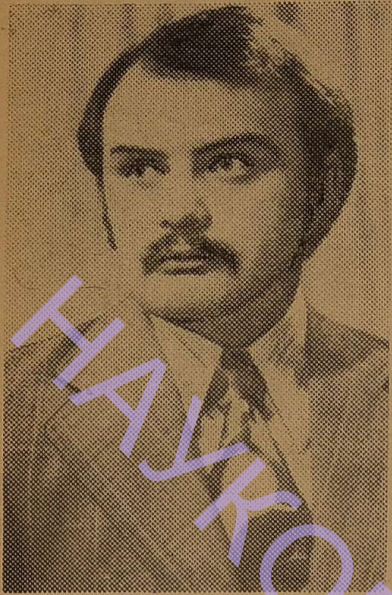

Голодай МОСТАФА, випускниця хімфаку, громадянка Афганістану.

А. НЕСВАТ, випускник геофаку, Ленінський стипендіат, направлений на роботу в ОДУ.

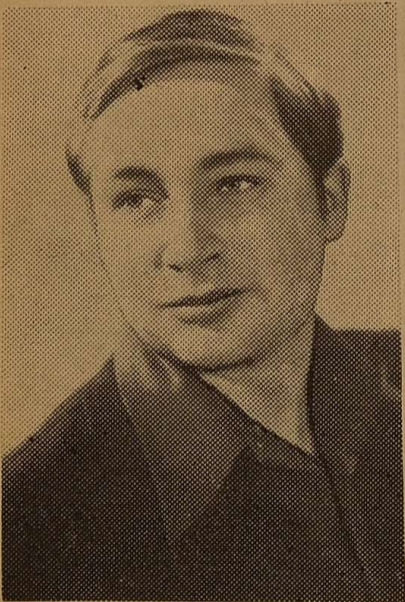
Наші випускники — наша гордість!

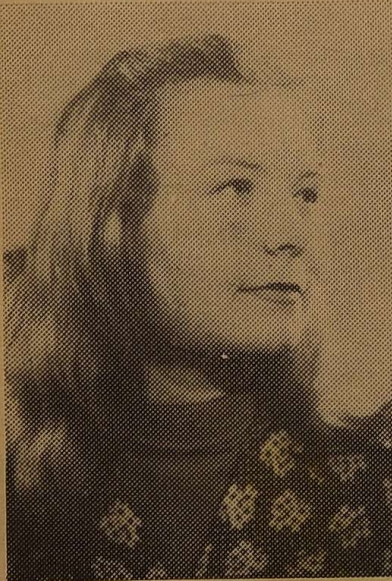
В. РИБАЛКО, випускник хімічного факультету, рекомендований до аспірантури.

О. ВЯЗОВСЬКА, випускниця філфаку (українське відділення), рекомендована до аспірантури.

А. ДІДЕНКО, випускник мехфаку, рекомендований до аспірантури.

О. ШРАМКО, випускниця біофакультету, направлена на роботу в школу.

НА РІВЕНЬ СУЧАСНИХ ВИМОГ

◆ ІЗ ЗВІТНО-ВИБОРНИХ ПАРТІЙНИХ ЗБОРІВ ФІЗИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Партійна організація фізичного факультету, мобілізуючи колектив на вирішення важливого завдання — виховання і навчання молодих спеціалістів, активних будівників комуністичного суспільства, проводить значну роботу. І не випадково факультет у четверте посідає місце в соціалістичному змаганні серед природничих факультетів університету.

Рік, що минув, — сказав у звітній доповіді секретар партбюро В. І. Глухов, — пройнятий торжеством марксистсько-ленінської теорії, ознаменованої 60 роками успішного розвитку нашої соціалістичної держави. Це з великою значимістю проявилось в кожному рядку нової Конституції СРСР і Конституції УРСР, інших республік.

Зміст і головні напрямки комуністичного виховання студентів визначені рішеннями XXV з'їзду КПРС, доповіддю Л. І. Брежнєва «Великий Жовтень і прогрес людства», важливими документами КПРС останнього часу. Приклади комуністичної переконаності, принципового підходу до вирішення партійних і народногосподарських завдань ми бачимо у книгах спогадів Л. І. Брежнєва «Мала земля» і «Відродження».

Парторганізація факультету нараховує 81 комуніста і 2 кандидатів в члени КПРС і має 5 партійних груп. Партійні групи свою роботу спрямували на поліпшення ідейного виховання, успішності, трудової дисципліни студентів.

Важливе завдання проведення в життя принципів комплексного підходу до виховання студентів здійснював

увесь колектив, але особливу роль у цьому відіграли куратори. Вони провели значну роботу, спираючись на «Комплексний перспективний план комуністичного виховання студентів університету», вироблений парткомом. Але треба, щоб куратори і викладачі більше і ефективніше працювали в гуртожитках.

Великої уваги партбюро приділяло учбовій роботі. Питання, пов'язані з цією ділянкою роботи, регулярно розглядалися на партзборах і засіданнях бюро. В результаті зусиль усього колективу успішність на факультеті стабілізувалася і становила в зимову сесію на стаціонарі 90,7 проц. (минулого року 90,6 проц.). До деякої міри зросла і якість знань: з 39,1 проц. до 39,2 проц.

В доповіді вказувалося на недоліки в учбовій роботі: ще багато пропусків занять, кафедри недостатньо ефективно працюють з слабкими студентами, комсомольське бюро, УВК, група аналізу ще зробили не все в підвищенні трудової дисципліни студентів, в основному обмежуються констатацією фактів.

Партбюро за звітний період провело певну роботу по інтенсифікації наукових досліджень, по поліпшенню якості роботи і вдосконаленню методів впровадження результатів наукових розробок. План впровадження на 1977 рік виконано. Успішно виконується і план поточного року.

Великої уваги приділялося роботі студентського наукового товариства і питанню підготовки науково-педагогічних кадрів. З 22 наукових робіт студентів, посланих на республіканський конкурс, 15

ПАРТІЙНЕ ЖИТТЯ

нагороджено дипломами усіх ступенів.

Значну роботу проводить парторганізація факультету по керівництву комсомолом. Практично на кожному засіданні ставилося питання комсомольської роботи. Але партбюро ніяким чином не підняло роботу комсомольського бюро, а лише координувало, спрямовувало її. Відзначивши позитивні моменти в роботі комсомольської організації, доповідач вказав і на недоліки: недостатню вимогливість секретаря комсомольського бюро до членів бюро і рядових комсомольців, лібералізм стосовно порушників трудової і комсомольської дисципліни.

Свій ідейно-політичний рівень в 4 методологічних і 6 теоретичних семінарах підвищували 266 комуністів і безпартійних — викладачі і співробітники факультету і наукових підрозділів. Заняття проходили на високому ідейно-теоретичному рівні. На 82 заняттях виступили 246 слухачів. Особливо активно працювали семінари, якими керували тт. В. О. Преснов, Г. В. Устинов, В. О. Федосєєв, П. С. Коріненко, Г. А. Полікарпов.

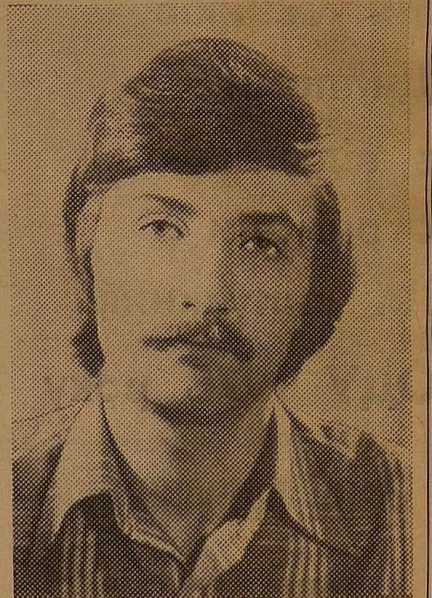
В доповіді детально проаналізовано роботу стінної преси, спортивно-масову і військово-патріотичну роботу, діяльність групи народногосподарського контролю.

В обговоренні звіту партбюро виступили комуністи Н. Г. Пушек, О. П. Дем'ячук, В. О. Федосєєв, О. М. Якубовська, В. А. Соломкін, В. Є. Бершак, М. П. Коваленко, М. Г. Фойгель, Д. Д. Харлампєв.

В роботі зборів узяли участь і виступили член парткому університету професор Л. Д. Скрильов і завідуючий відділом райкому партії В. В. Агеєв.

Секретарем партбюро факультету знову обрано В. І. Глухова.

Наші випускники — наша гордість!

О. УДОВИЦЯ, випускник фізфакультету, направлений на роботу в школу.

О. ДУБИНА, випускниця юрфакультету, направлена на роботу до Кіровоградської адвокатури.

Високе покликання комуніста

Усі, кому доводилося хоч раз зустрітись з цією людиною, відзначають її особливу щирість, задушевність, простоту і скромність. Ці якості дало Назиму Мухаметзяновичу життя. Життя, яке було з чотирнадцятирічного віку пов'язане з працею.

Саме чотирнадцятилітнім хлопцем у грізному 1942 році розпочав він своє трудове життя. Працював спочатку в колгоспі, а потім протягом чотирьох років трудився на заводах в рідній Башкирії.

Велика частина життя Н. М. Якупова пов'язана з Радянською Армією. Військову форму він одягнув в грудні 1948 року. В 1951 році закінчив Львівське військово-політичне училище, служив політпрацівником. Під час служби в лавах Радянської Армії Назим Мухаметзянович був удостоєний високого звання Героя Радянського Союзу.

В 1957 році доля зв'язує Н. М. Якупова з Одеським університетом. Він вступає на історичний факультет, успішно закінчує його і продовжує навчання в аспірантурі при кафедрі історії КПРС. Блискуче виконує кандидатську дисертацію і достроково захищає її, після чого працює в нашому ж університеті викладачем, доцентом, старшим науковим співробітником.

Н. М. Якупов продовжував свій науковий пошук, працюючи над докторською дисертацією «Боротьба партії більшовиків за завоювання військ прифронтових округів в період підготовки і проведення Великої Жовтневої соціалі-

◆ ЗАВДІЮЧОМУ КАФЕДРОЮ ІСТОРІЇ КПРС, ПРОФЕСОРОВІ, ГЕРОЮ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ Н. М. ЯКУПОВУ ВИПОВНЮЄТЬСЯ 50 РОКІВ.

тичної революції», яку захистив в 1970 році.

В 1972 році професор Н. М. Якупов очолив кафедру історії КПРС нашого університету. Саме на цьому посту з найбільшою силою виявився його талант науковця, педагога, організатора. Н. М. Якупов читає загальний курс з історії партії. Його лекції, як свідчать студенти, цікаві, надзвичайно змістовні, відзначаються дохідливістю і переконливістю. Він розробив спецкурс «Історичний досвід Комуністичної партії по створенню політичної армії трьох революцій в Росії».

Н. М. Якупов плідно пра-

цює в галузі підготовки молодих науково-педагогічних кадрів.

Понад 50 наукових робіт, 3 монографії — такий творчий доробок професора. Його доповіді на міжнародних, всесоюзних та республіканських конференціях відзначаються комуністичною пристрасністю, глибиною аналізу і простотою викладу.

Знають в університеті професора Якупова і як громадського активіста. Протягом 20 років комуністи обирають його членом парткому університету, неодноразово обирався він до складу Центрального райкому партії і міської Ради народних депутатів. Він, заступник голови обласного товариства «Знання», частий гість на промислових підприємствах міста, в колгоспах і радгоспах області, де виступає з лекціями.

Багато можна розповісти про професора Н. М. Якупова. І, мабуть, не можна не згадати про те, що у 1971 році за активну участь у військово-патріотичній роботі серед молоді постановою Президії радянського комітету ветеранів війни Н. М. Якупова нагороджено Почесним знаком радянського комітету ветеранів війни.

...7 липня, як і звичайно, прийде професор Назим Мухаметзянович Якупов до університету. Звичайною буде робота, звичайним — напружений, розписаний по хвилині день. І лише одне буде незвичайним — море квітів. Квітів, привітань, рукостискань, щирих побажань. Адже в той день йому — п'ятдесят.

Підсумкова конференція

30 червня в конференц-залі пройшла підсумкова науково-методична конференція факультету підвищення кваліфікації викладачів середніх спеціальних навчальних закладів. Вона була присвячена актуальній темі — «Соціалістичний спосіб життя. Питання теорії і практики».

З великою і цікавою доповіддю «Розвиток ленінської концепції радянського способу життя в книгах Л. І. Брежнєва «Мала земля» і «Відродження» виступив завідуючий кафедрою історії СРСР професор М. Ю. Раковський. З доповідями на конференції виступили також викладачі технікумів республіки В. А. Складаний, З. Ф. Сагайдак, Т. М. Сердюк, В. Н. Наливко, О. І. Кавнацька і А. Ф. Пеліхова.

Конференція пройшла на високому ідейно-теоретичному рівні і викликала жвавий інтерес.

«За наукові кадри»

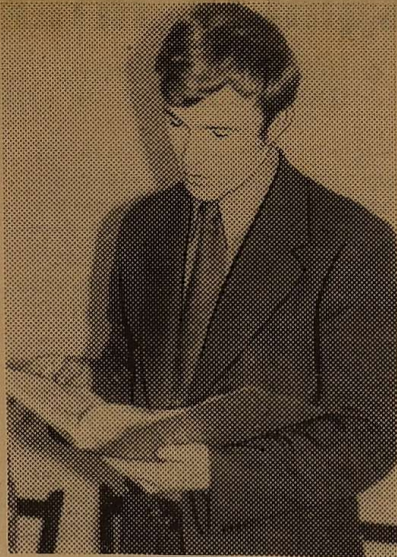

Диплом—на «відмінно»

Свою дипломну роботу випусник юрфаку Юрій Єгоров виконав на матеріалах Центрального районного комітету. Захист відбувся там же, за участю працівників виконкому. Державна комісія оцінила роботу на «відмінно».

На знімках: йде захист.

Фото студента М. Семеря.

Партком слухає газету

У середу на засіданні партійного комітету було заслухано питання про те, як університетська газета «За наукові кадри» мобілізує колектив на виконання рішень XXV з'їзду КПРС.

З доповідями виступили в. о. редактора газети В. Т. Бехтер і голова комісії парткому професор М. Ю. Раковський.

Відзначивши позитивні моменти в роботі газети, партком вказав на недоліки, поставив перед редакцією нові завдання.

Щастя тобі, кіноклуб!

Цієї події на істафці чекали з нетерпінням. І ось сталося: новий факультетський клуб «Сучасний світ очима кіно» відкрився.

Мета кіноклубу — дати можливість найближче понайтиватися з актуальними проблемами радянського і світового кіно, взяти участь в обговоренні новинок кінематографу, що в тій чи іншій мірі торкаються проблем сучасного світу.

Будучи одним з найбільш масових і мобільних видів мистецтва, кіно володіє величезною мобілізуючою силою, здатністю до найбільш зримого емоційного вираження соціально-класових потреб і конфліктів, притаманних суспільству антагоністичних сил.

Для істориків, суспільствознавців кіно — це додаткова можливість зрозуміти, глибше осмислити магістральні шляхи прогресу, серйозніше пізнати закономірності соціалістичного творення у нас в країні і класового протиборства на Заході.

Для наших студентів, — каже голова правління кіноклубу старший викладач кафедри нової і новітньої історії М. Я. Лазарев, — кіноклуб, створений зусиллями викладачів і студентів, декана факультету професора З. В. Першиної, означає перш за все не лише організації хороших видовищних заходів, а й переслідує мету посилити ідейно-виховний вплив лекцій, семінарів, колоквиумів, розширити комплекс засобів ідейної аргументації в боротьбі з нашими ідеологічними противниками, проникнутися високим емоційним зарядом, який дає нам мистецтво кіно.

Програма кіноклубу широкую й цікаву. Вона включає в себе перегляд і обговорення фільмів, зустрічі з кінорежисерами, акторами, режисерами, кінокритиками, проведення дискусій, вікторин.

Перше засідання кіноклубу, що пройшло в Будинковічених, було присвячене цікавій і актуальній проблемі — «Сучасний кінематограф і ідеологічна боротьба». З лекцією на цю тему виступив секретар правління Спілки кінематографістів СРСР, доктор філософських наук, професор В. О. Кудін. Його виступ супроводжувався демонстрацією численних фрагментів з радянських зарубіжних фільмів.

Зацікавленість і ентузіазм, з якими було сприйнято відкриття і перше засідання клубу студентами і співробітниками факультету, — запорука його успішної роботи в майбутньому.

Хочеться побажати клубові «Сучасний світ очима кіно» стати ще однією доброю традицією історичного факультету.

І. КОВАЛЬ,
студент V курсу історичного факультету.

Правофлангові

Н. Рибаченко в нинішньому році закінчує філологічний факультет. Своім сумлінним ставленням до головного обов'язку студента — добре вчитися — вона завоювала авторитет і своїх товаришів, і старших колег — викладачів. Портрет Н. Рибаченко — на університетській Дошці пошани.

Фото В. ШИШИНА.

ПРОДОВЖУЄМО РОЗМОВУ

ЧИЙ ГУРТОЖИТОК КРАЩИЙ?

Ми вже повідомляли про те, що комітет комсомолу разом з профкомом, дирекцією студентського містечка і редакцією нашої газети підбив підсумки I етапу конкурсу гуртожитків університету, присвяченого 60-річчю Великого Жовтня і 60-річчю ВЛКСМ.

Комісія, до складу якої входили представники усіх згаданих організацій, побували у всіх шести університетських гуртожитках, ознайомилися з умовами життя і побуту студентів, роботою студрад. До уваги бралися санітарний стан гуртожитків, стан наочної агітації, дисципліни, збереження майна, спортивна робота, благоустрій території навколо гуртожитків тощо.

Зваживши усі «за» і «проти», комісія ухвалила присудити:

I місце — гуртожиткові № 3 (голова студради Ф. Гаганов, комісар В. Багацький, комендант К. М. Сатарова);

II місце — гуртожиткові № 5 (голова студради Г. Крицький, комісар В. І. Шамко, комендант Н. І. Цисар);

III місце — гуртожиткові № 4 (голова студради С. Шевчук, комісар І. Чорний, комендант Л. Ф. Лакиза) і **гуртожиткові № 6** (голова студради В. Задорожний, комісар П. Ю. Гриценко, комендант А. П. Алейникова).

Відзначено в позитивному плані гуртожиток № 2.

Комісія має ряд зауважень щодо роботи студрад усіх гур-

тожитків. По-перше, за чистою слідкують не цілодобово, прибирають в основному увечері, члени студради контролюють цю роботу недостатньо. Наочна агітація обновлюється погано, за виключенням гуртожитків № 5 і № 4.

Є недоліки і в збереженні гуртожиткового майна. Стільці, столи, тумбочки виходять з ладу передчасно, а студради не питають суворо з тих, хто призводить до цього.

Комісія також визначила 3 кращі кімнати гуртожитків університету. I місце присуджено кімнаті № 28 гуртожитку № 3, де мешкають студентки II курсу хімічного факультету Марія Ромеро, Марія Швецова, Ніна Лукашкіна і Олександра Корчинська. II місце присуджено кімнаті № 96 гуртожитку № 5, де мешкають четверокурсники філфаку Ольга Шинкаренко, Олександра Кучерова, Людмила Кіліянова і Тетяна Скородова. III місце посіла кімната № 610 гуртожитку № 6, в якій мешкають студентки мехмату Євгенія Маковська, Неоніла Каміньська і Ольга Кошова.

Комісія від імені комітету комсомолу, профкому і редакції газети «За наукові кадри» вітає переможців I туру конкурсу гуртожитків і зичить усім, хто бере в ньому участь, нових успіхів, нових перемог.

І. ЛИЩЕНКО,
зав. сектором побуту комітету комсомолу.

НА ЗДОБУТТЯ КОМСОМОЛЬСЬКОЇ ПРЕМІЇ

На здобуття республіканської комсомольської премії імені Миколи Островського в галузі науки, техніки і виробництва висунута робота заступника начальника науково-дослідного сектора нашого університету Є. П. Ананьєва «Технічна творчість трудящих в період розвинутого соціалізму».

Сьогодні ми друємо уривок з розділу роботи, висунутої на здобуття комсомольської премії.

Однією з визначальних рис сучасної епохи — епохи розвинутого соціалізму є небачено стрімкий розвиток науки, що спирається на матеріальну базу зростаючих виробничих сил.

XXV з'їзд КПРС визначив одним із головних напрямків розвитку народного господарства країни всебічне прискорення темпів науково-технічного прогресу як вирішальної умови підвищення ефективності суспільного виробництва і поліпшення якості продукції. Поспільно вирішувати завдання органічного поєднання досягнень науково-технічної революції з перевагами соціалістичної системи господарства.

У рішеннях XXV з'їзду КПРС, XXV з'їзду Компартії України, матеріалах Пленумів ЦК КПРС, Постанові ЦК КПРС про досвід роботи Української Академії наук, і ЦК Компартії України про прискорення темпів науково-технічного прогресу вказується, що в умовах соціалізму науково-технічний прогрес є загальнонародною справою, предметом постійної турботи партії і уряду, однією з вирішальних дилем боротьби за комунізм. Нині було б неможливо забезпечити необхідні темпи економічного зростання без широкотемпного розвитку наукових досліджень і швидкого освоєння їх результатів у виробництві.

Основна риса сучасної науково-технічної революції, початок якої відноситься на середину 50-х років, це значне посилення зв'язків між наукою, технікою і виробництвом. Наука на сучасному етапі усе більше перетворюється в безпосередню ви-

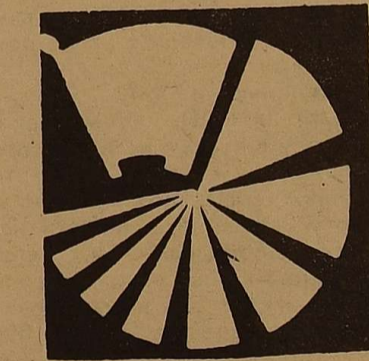
робничу силу суспільства. Цей процес впливає з характерного для нинішнього етапу розвитку соціалізму високого рівня техніки, технології і організації виробництва, нової ролі науки, нових напрямків наукових досліджень і розробок.

Наука стала брати безпосередню участь в поточному виробництві. Принципово нова, захищена авторськими свідоцтвами на винахід техніка, а також інші види якісної нової продукції створюються, отримують путівку в життя безпосередньо в сфері науки. У зв'язку з цим, а також із за складання наукових досліджень, збільшення їх масштабів і зростання технічного рівня, наука стала володіти величезною власною виробничою базою.

Найбільш показовим прикладом такого злиття служать науково-виробничі об'єднання, де забезпечується органічне поєднання науки і виробництва. Як правило, на чолі об'єднань стоять крупні науково-дослідні інститути, які мають власні конструкторські, технологічні і проектні підрозділи, а також експериментальне виробництво.

Крім того, до їх складу входять і підприємства, що випускають серійну продукцію. Таким чином, наука стала безпосередньо проникати у сферу виробництва, а виробництво — у сферу наукових досліджень.

Це злиття науки і виробництва зумовлює особливості сучасного етапу науково-технічної революції — різке скорочення

шляху між проведенням наукових досліджень і реалізацією їх результатів у техніці і виробництві.

Якщо в середині XIX ст. середній строк промислової реалізації наукових ідей і винаходів складав близько 50 років, а в першій половині XX ст. — 10—15 років, то в 60-ті роки він скоротився до 3—5 років. Значно зросла залежність виробничо-технічного розвитку і економічного ефекту виробництва від реалізації наукових відкриттів і розробок. У зв'язку з цим наука стала безпосередньо визначати напрямки виробництва і застосування нової техніки.

Таким чином, створилися усі умови для створення єдиної системи «наука — техніка — виробництво» і наука, залишаючись формою суспільної свідомості, перетворилася у безпосередню виробничу силу суспільства.

Невпинний рух науково-технічного прогресу — це лише один бік проблеми. Інший полягає у тому, що науково-технічний прогрес протікає не ізольовано від суспільного життя: він тісно пов'язаний з соціалістич-

ним прогресом. А тому і досягнення науково-технічної революції не є самоціллю, а підкорені виконанню основного економічного закону соціалізму — найбільш повному задоволенню зростаючих матеріальних і духовних потреб членів соціалістичного суспільства.

Одна з особливостей науково-технічної революції полягає в тому, що вона проходить в епоху революційного переходу від капіталізму до соціалізму. Вона зрештою веде до зміцнення соціалізму, складає одну з головних умов його перемоги у світовому масштабі.

НТР у відомій мірі є стрижнем боротьби, що розгорнулася між двома світами — соціалістичним і капіталістичним. В цих умовах її результати і наслідки можуть бути використані як силами прогресу в інтересах цивілізації, так і силами реакції з метою насильства і розрухи. Природно, що кожна система, кожна окрема країна намагається вийти вперед у цьому змаганні двох систем. Це визначає виключно гостроту боротьби навколо проблем НТР і особливо зримо підкреслює тісний зв'язок технічного прогресу з соціальним прогресом.

Науково-технічна революція наших днів носить всеоб'ємний характер. Якщо раніше революційні перетворення здійснювалися, як правило, в окремих галузях науки і техніки, то нині НТР охоплює все виробничо-економічне життя суспільства. При цьому кожне нове відкрите економічне життя суспільства, тя че більше прискорює стрімкий біг науково-технічного прогресу.

В той же час революція в науці органічно зливається з революцією у виробництві і суспільстві в єдиний революційний процес, в ході якого наука усе активніше впливає на всі сторони суспільно-економічного розвитку.

Дочці письменника присвячується

Багато років щирим другом і порадиником університетського гуртка по вивченню творчості М. М. Коцюбинського була дочка письменника Ірина Михайлівна Коцюбинська.

Кандидат філологічних наук Ірина Михайлівна з 1957 року завідувала літературним музеєм Коцюбинського в Чернігові і по суті очолювала справу вивчення і популяризації його творчості в межах республіки. Нещодавно ми зібралися на присвячене пам'яті Коцюбинського розширене засідання гуртка по вивченню творчості Коцюбинського. Його відкрив керівник гуртка доктор філологічних наук професор А. В. Недзвідський. У слові про І. М. Коцюбинську він докладно схарактеризував коло її наукових інтересів, спинився на тих тривалих зв'язках, які існували в наших гуртківців з музеєм. Одеські студенти різних поколінь неодноразово бували в Чернігові, працювали в музейних фондах, брали участь у конференціях з питань творчості Коцюбинського, завжди зустрічаючи гостинний прийом. У 1974 році гурток з допомогою Ірини Михайлівни провів у Чернігові і Ніжині виїзну наукову сесію, до участі в якій було запрошено студентів інших інститутів.

З спогадами про зв'язки І. М. Коцюбинської з науковою Одесою, її виступи на проведених тут конференціях виступили декан філологічного факультету професор І. М. Дузь та доцент Вищої партійної школи В. П. Дроздовський. Потім звучав голос Ірини Михайлівни. Це увімкнено плівку, на яку свого часу було записано її розповідь про батька.

На завершення студентка філологічного факультету Галина Бевз прочитала вірш про Коцюбинського, а випусниця Тамара Григор'єва познайомила присутніх з своєю дипломною роботою з питань творчості письменника.

Т. ГАЛАЙКО,
випусниця філологічного факультету.

Цікаве дослідження

Монографія М. В. Павлюка «Основні етапи розвитку українського мовознавства дожовтневого періоду» — результат багаторічної праці її автора над обраною темою. Без будь-якого перебільшення можна сказати, що це перша синтетична праця, нова сторінка в історії українського мовознавства.

У «Вступі» автор цілком правильно твердить, що розвиток науки про мову можливий лише на базі глибокого вивчення її історії.

У першому розділі «Донауковий період українського мовознавства (XIV—XVIII ст.)» автор коротко характеризує граматику та словники, які були опубліковані в цей період, і приходять до висновку, що мовознавчий матеріал, поданий у них, став тією основою, на якій з початком XIX ст. починає зароджуватися і зростати на базі порівняльно-історичного методу наукове українське мовознавство.

У другому розділі «Наука про українську мову в першій половині XIX ст.» автор справедливо твердить, що перша половина XIX ст. знаменна як епоха наукового вивчення української мови. За цієї доби виникають перші описові та збігальні граматики рідної мови, словники; досліджується її історія та місця серед інших слав'янських мов.

У третьому розділі «Українське мовознавство другої половини XIX — початку XX ст.» автор докладно характеризує реакційні заборонні заходи царського уряду щодо розвитку української мови і досить докладно характеризує мовознавчі праці таких прогресивних російських та українських учених, що виступали на оборону вільного розвитку української мови, як О. Потебня, М. Чернишевський, П. Житецький, К. Михальчук, О. Шахматов, А. Кримський, Л. Українка, М. Коцюбинський тощо. У «Висновках» автор пише, що тільки після Жовтневої революції завжди був ліквідований «у нашій країні соціальний, політичний і національний гніт. Вона (революція) створила всі можливості і для розвитку української культури, української мови. Тільки після Великого Жовтня, — справедливо закінчує М. В. Павлюк свою монографію — починається всебічний розвиток українського мовознавства». Можна тільки щиро пошкодувати, що передчасна смерть автора реченованої монографії припинила його дальшу плідну діяльність у вивченні історії українського мовознавства в радянську епоху.

А. МОСКАЛЕНКО,
доцент.

ЄДНІСТЬ ІНТИМНОГО І ГРОМАДЯНСЬКОГО

◆ НОВУ ЗБІРКУ ВИПУСКНИКА ФІЛФАКУ ОДУ РЕЦЕНЗУЄ ВЧИТЕЛЬ, ВИПУСКНИК ФІЛФАКУ.

Високий громадянський пафос, зросла поетична майстерність є визначальними для нової збірки поезій Анатолія Глушак. В ній поет зумів досягти переконливого художнього синтезу публіцистичності та ліричної медитативності. Більшість творів книги — то роздуми автора про нас, радянських людей доби розвинутого соціалізму, і «про себе», про особисту життєву позицію, про власну причетність до життя країни, про відповідальність кожного з нас перед часом.

Поезія, якою відкривається збірка, так і називається — «Про нас». Поет створює тут узагальнений образ своїх сучасників, будівничих комунізму, наголошує на святості ідей Жовтня, від спалахів якого всі ми «запалюємо гнів свій і пристрасть». Своєрідна композиційна побудова вірша. Починається він риторичним питанням «Які ви і хто ви?», а наступні рядки поезії — це вже розгорнута, поетично виразна і ідейно переконлива відповідь на поставлене питання. Закінчується строфа рядками, що звучать як лейтмотив, у них поет, вкладає основну ідею вірша:

До праці жагучі,
У пісні орлино-крилаті:
Ми — Леніна учні,
Ми — совість
Радянської влади.

Ідея вірності традиціям Жовтня, ідеалом партії і народу стала провідною для багатьох поезій нової збірки А. Глушак («Є найсуттєвіша потреба...», «Прапори», «Борги», «Життя Червона нить» і ін.). І в кожному з них поет, вкладає основну ідею вірша:

А. Глушак. Сонячний вітер.
Одеса, вид-во «Маяк», 1977.

◆ ПІСЛЯ КРИТИЧНОГО ВИСТУПУ ГАЗЕТИ «ІХАЛИ» ВИГРАВАТИ, а приїхали з усіма поразками...

Так називалася критична замітка, вміщена в номері нашої газети за 2 червня ц. р. В ній йшлося про те, що делегація спортсменів нашого університету, яка взяла участь у спортивному святі в підшефному районі Одеської області, усі зустрічі з сільськими спортсменами програла. Завдяки недбалому ставленню до підготовки такого важливого фізкультурного заходу з боку кафедри фізвиховання і правління спортклубу добре спортивне ім'я Одеського університету було принижено. Кафедра фізвиховання по-дідовому поставила до виступу газети і розглянула замітку на своєму засіданні 9 червня. Випуску з протоколу засідання надіслано до редакції. Наводимо її повністю.

«Слухали: замітку в газеті «За наукові кадри» «Іхали вигравати, а приїхали з усіма поразками...».

Виступили:
Ноздріна Є. Н. «Команда з гандболу виїхала в Кодиму в ослабленому складі. Студенти старших курсів, що складають основу команди, поїхати не змогли. Перед нами не стояло завдання — обов'язково виграти. У всіх, хто був на грі, склалася думка, що і суддівство було необ'єктивним. Команда Кодимського району — першорозрядна, зодягнена у коштовну форму. Вважати, що вона — низького класу не можна. Такої, як у них, форми в університеті ніколи не було, ми виступали у звичайній єдиній спортивній формі».

Широких В. М. «Тенісисти отримали запрошення за день до від'їзду, і зібрати команду ми не могли. Рішення грати було прийняте вже в Кодимі. Ніяких завдань виграти в такому випадку ми ставити не могли. Головне було — взяти участь в святі».

Попичко О. Ф. «Ми виїхали в Кодиму другим складом. Перший склад брав участь у футбольній першості вузів.

му з них втілюється вона майстерно й неповторно, наповнюючи кожну поезію соціально-моральним пафосом, яскравою публіцистичністю.

Автограф сонця — світло дня,
Автограф серця — сміх дитини.
Автографи Маркса і Леніна —
кожна перемога пролетаріату.
Автографи мого народу:
1917 і 1945.

Звернення поета до форми верлібра в даному разі (вірш «Автографи») цілком виправдане; невблаглива, на перший погляд анафора несе в собі великий ідейно-емоційний заряд.

З партійної точки зору, підходить А. Глушак до проблем сучасності («Зоряне»), нашого майбуття («Знаменна грому»), відповідальності людини перед часом («Є найсуттєвіша потреба»), дружби між народами («Дерево дружби»).

«Сонячний вітер» Анатолія Глушак — це не лише поезія громадянської, політичної і філософської лірики. Цілий цикл інтимно-пейзажних віршів посвятив поет темі любові й дружби, ліричним спогадам про дитинство. Особливо приваблює ставлення ліричного героя до жінки, матері й дружини; закоханість його в красу рідної природи. І в інтимній та пейзажній ліриці А. Глушак відзначаємо прагнення до філософського осмислення зображуваного, авторська позиція тут також чітка, публіцистично заострена.

Хочеться окремо відзначити багатий арсенал художніх засобів і прийомів, засвідчених у

новій збірці А. Глушак. Це і вміле використання вільного вірша, й різноманітна строфіка, прийоми анафори та епіфори, поетичний паралелізм антитеза. Маємо отож підстави говорити про крок вперед у розвитку майстерності автора. Тропам віршів А. Глушак властиві простота і лаконізм, що говорить про велику ємкість думки і почуття у віршованому рядку: «І ми до станції ходили, як ходять діти до ріки», «канути в безвість — старому, линуть — Комуні — в зеніт!», «Як довго ж він летів, цей Джміль, — осколок із дитинства», алітерація «Лелечий шлях літак долає легко...».

Правда, у кількох віршах автору зраджує його поетичне чуття і замість діалектики думок та почуттів маємо тут заримовану прозу, яка, до того ж, не відзначається оригінальністю спостережень, фактів. «І встигнути б у заповітний строк найсушу справу до кінця зробити» — пише поет в одному з віршів. А яку справу, що стало на перешкоді до її виконання — про це читач може тільки здогадуватися. Вірш носить назву «Певність», але цієї «певності» чомусь також не відчуваєш. Марними виявилися й «Пошуки істини», де принаймні дивним видається порівняння: «відчуєш, як дихне мартен народом».

Та все це не може вирішальним чином вплинути на загальном хороше враження читача від нової, жаданої зустрічі з поетом. Тому хочеться побажати Анатолію Глушаку, щоб для його поетичного вітрильника вітер був завжди і сонячним, і попутним.

Юрій КОВЧ,
вчитель, випускник філфаку.
Балтський район.

запланованими, в Кодиму команди виїхали не в кращих складах. Завдання будь-що виграти ніхто не ставив. Мали місце помилки в суддівстві. Нас запросили змагатися у тих видах, де позиції кодимчан сильніші від наших.

Однак головна причина невдач в наявності певної байдужості до результатів змагань, благодушся. Наші гандболісти досі не грали на повітрі, і це не могло не позначитися на результаті.

Викладачі-тренери мають нести відповідальність за свою роботу не лише тоді, коли мова йде про офіційні змагання, але і при проведенні будь-яких зустрічей, в тому числі і товариських».

УХВАЛИЛИ:

Заслухавши і обговоривши критичну замітку «Іхали вигравати...», кафедра відзначає, що в ній правильно ставиться питання про відповідальність за спортивні виступи команд університету, справедливо критикуються недоліки в організації виступів університетських команд в Кодимі, вказується на слабку підготовку команд гандболістів (тренери тт. Ноздріна і Шепелев).

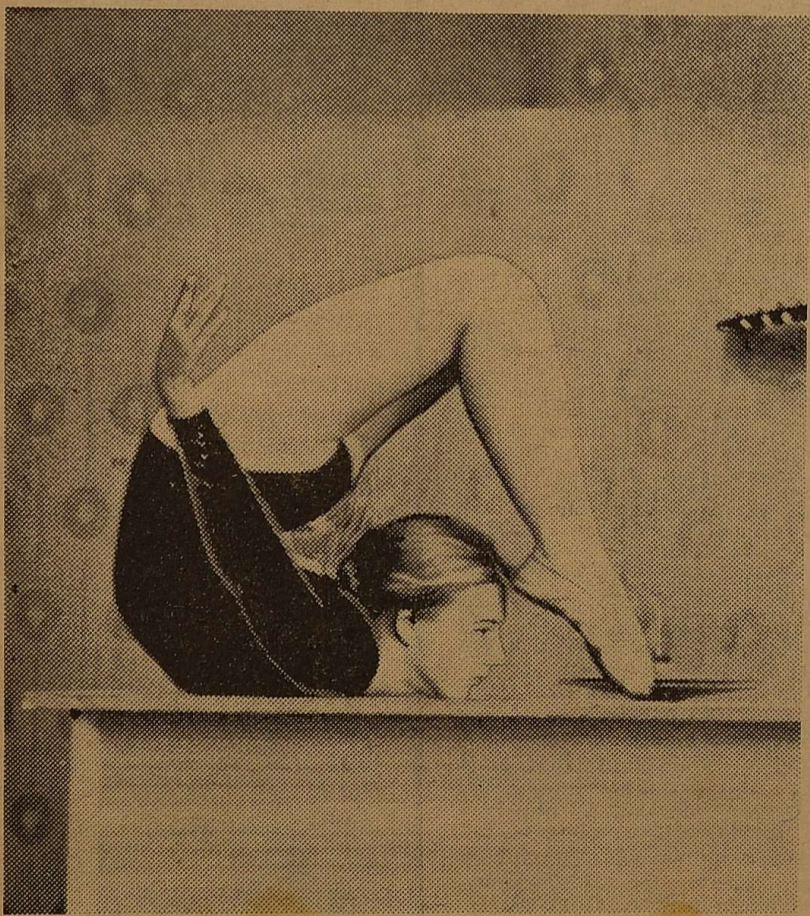
КАФЕДРА ВИРІШИЛА:

1. Товариські зустрічі організовувати і проводити строго за планом, не допускаючи участі команд ОДУ в таких змаганнях в ослабленому складі, відповідально ставитися до результатів змагань.

2. Замітку в газеті обговорити у всіх збірних командах ОДУ.

3. Звернути увагу тт. Ноздріної і Шепелева на допущені ними помилки при комплектуванні команд з ручного м'яча».

В. о. редактора В. БЕХТЕР.

Грація.

Фото П. ІВАНЕНКА.

«За наукові кадри», орган парткома, ректората, профкома і комітета комсомола Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова. (На українському мові).

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ДЗВОНІТЬ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

ЗАХОДЬТЕ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).